

فراوانی پلی مورفیسم ژن PDCD1.3 در بیماران مبتلا به لوپوس اریتماتوس منتشر

یوسف خنجری^۱، دکتر علیجان تبرائی*^۲، دکتر مرتضی اولادنی^۳، دکتر نفیسه عبدالهی^۴

۱- کارشناس ارشد و بیوسنسی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران. ۲- دانشیار، مرکز تحقیقات بیماری‌های عفونی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران. ۳- استادیار، مرکز تحقیقات ناهنجاری‌های مادرزادی گرگان، دانشکده فناوری نوین، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران. ۴- استادیار، فوق تخصص روماتولوژی، مرکز تحقیقات روماتولوژی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گرگان، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: پلی مورفیسم‌های تک‌نوکلئوتیدی در ژن مرگ برنامه‌ریزی شده سلولی که به میزان بالا در سطح سلول‌های T بیان می‌شود؛ نقش مهمی دارند. این مطالعه به منظور تعیین فراوانی پلی مورفیسم ژن PDCD1.3 در بیماران مبتلا به لوپوس اریتماتوس منتشر (systemic lupus erythematosus: SLE) انجام شد.

روش بررسی: این مطالعه مورد - شاهده روی ۷۶ بیمار مبتلا به SLE و ۵۶ فرد غیرمبتلا به SLE انجام شد. پس از استخراج DNA ژنومی، فراوانی پلی مورفیسم PDCD1.3 به وسیله واکنش زنجیره‌ای پلی‌مراز و روش توالی‌یابی ارزیابی شد.

یافته‌ها: بین فراوانی آلل‌ها و ژنوتیپ‌ها در rs11568821 ناحیه یائیترون ۴ ژن PDCD1.3 در دو گروه مورد و شاهد اختلاف آماری معنی‌داری یافت شد ($P < 0.05$). آلل A و ژنوتیپ AG در گروه مورد (۵/۹ درصد) نسبت به گروه شاهد (۰/۹ درصد) فراوانی بیشتری نشان داد ($P < 0.05$). بین یافته‌های آزمایشگاهی و بالینی با فراوانی ژنوتیپ‌ها ارتباط آماری معنی‌داری یافت نشد.

نتیجه‌گیری: پلی مورفیسم‌های تک نوکلئوتیدی در ناحیه یائیترون ۴ ژن PDCD1.3 و rs11568821 می‌تواند به عنوان یک عامل ژنتیکی در ابتلا به SLE نقش داشته باشد.

کلید واژه‌ها: لوپوس اریتماتوس منتشر، PDCD1.3، توالی‌یابی، واکنش زنجیره‌ای پلی‌مراز، پلی مورفیسم‌های تک نوکلئوتیدی

* نویسنده مسؤول: دکتر علیجان تبرائی، پست الکترونیکی tabarraei@goums.ac.ir

نشانی: گرگان، کیلومتر ۲ جاده گرگان به ساری، مجموعه آموزش عالی دانشگاه علوم پزشکی گلستان (شادروان فلسفی)، دانشکده پزشکی

گروه میکروبی شناسی، تلفن ۰۱۷-۳۲۴۲۱۶۵۶، نامبر ۳۲۴۴۰۲۲۵

وصول مقاله: ۱۳۹۵/۱۱/۱۶، اصلاح نهایی: ۱۳۹۶/۶/۶، پذیرش مقاله: ۱۳۹۶/۶/۲۷

دکتر علیجان تبرائی <https://orcid.org/0000-0002-8167-5469>

مقدمه

اختلال در بیان گیرنده‌های مهارتی بر سطح لنفوسیت‌ها، از عوامل ایجاد اختلال در تنظیم پاسخ مناسب لنفوسیت‌ها به آنتی‌ژن‌های خودی و زمینه‌ساز بیماری‌های خودایمنی است. ژن مرگ برنامه‌ریزی شده سلولی (PDCD1: Programmed Cell Death 1) یکی از گیرنده‌های مهارتی عضو خانواده CD28 است که بر روی سطح لنفوسیت B، لنفوسیت T و ماکروفاژها بیان می‌شود و به‌طور طبیعی در تحمل به سلول‌های خودی و جلوگیری از پاسخ بیش از حد لنفوسیت‌ها نقش دارد (۷). این پروتئین توسط ژن PDCD1 که بر روی کروموزوم شماره ۲ و در ناحیه q37.3 قرار گرفته؛ کد می‌شود (۸). بیش از ۳۰ جایگاه پلی مورفیسم تک نوکلئوتیدی در نواحی مختلف این ژن شامل پروموتور، اگزون و اینترون شناسایی شده و ارتباط آنها با بروز بیماری‌های مختلف مرتبط با سیستم ایمنی نظیر اسپوندیلیت آنکیلوزان، SLE، اسکروز متعدد و بیماری‌های عفونی از جمله هپاتیت B و هپاتیت C مطالعه شده است (۹-۱۲).

لوپوس اریتماتوس منتشر (systemic lupus erythematosus: SLE) یک بیماری خودایمنی است که در نتیجه رسوب کمپلکس‌های ایمنی حاوی آنتی‌ژن‌های هسته‌ای و اتوآنتی‌بادی‌ها علیه اجزای مختلف سلول، علائم بالینی متعددی در این بیماران ایجاد می‌نماید (۱). این بیماری دارای بیشترین تنوع علائم بالینی و سرولوژیکی در بین بیماری‌های خود ایمنی مزمن است (۲). SLE با اتولوژی ناشناخته است که به دلیل شیوع بالا در کشور ما مورد توجه است (۳). مطالعات مختلفی نقش عوامل ژنتیکی و عوامل محیطی را در بروز SLE نشان داده‌اند (۴). بروز SLE در جهان به ازای هر صد هزار نفر بین ۷/۶-۲ نفر در سال تخمین زده می‌شود (۵). سل یکی از علل تب در بیماران مبتلا به SLE تحت درمان با کورتیکواستروئید است (۶). شیوع این بیماری در زنان بیشتر از مردان و در سنین مختلف دارای تظاهرات بالینی و شدت متفاوت است (۵).

حجم ۲۵ میکرولیتر رسانده شد.

شرایط دمایی واکنش به شرح زیر انجام گردید.

یک چرخه واسرشت اولیه در دمای ۹۵ درجه سانتی گراد به مدت ۵ دقیقه، ۳۵ چرخه شامل مرحله واسرشت در دمای ۹۵ درجه سانتی گراد به مدت ۴۵ ثانیه، مرحله اتصال در دمای ۶۱ درجه سانتی گراد به مدت ۴۵ ثانیه، مرحله طویل سازی در دمای ۷۲ درجه سانتی گراد به مدت ۴۵ ثانیه و در نهایت مرحله طویل سازی نهایی در دمای ۷۲ درجه سانتی گراد به مدت ۵ دقیقه بود. پس از الکتروفورز محصول واکنش زنجیره پلی مرز، هر نمونه با استفاده از دستگاه genetic analyzer 3130xLABI تعیین توالی شد. در نهایت با نرم افزار Codon Code Aligner 6.0.2 نتایج توالی یابی مورد آنالیز قرار گرفت.

داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS-16 تجزیه و تحلیل شدند. برای بررسی رابطه متغیرهای کیفی از آزمون مجذور کای و آزمون دقیق فیشر و برای اندازه گیری خطر نسبی از رگرسیون لجستیک و برآورد فاصله ای ۹۵ درصد استفاده شد. برای مقایسه میانگین متغیرهای کمی، با توجه به این که در هیچیک از متغیرها شرایط نرمالیتی برقرار نبود؛ از آزمون ناپارامتری کروسکال والیس استفاده گردید. سطح معنی داری آزمون ها کمتر از ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته ها

محصول واکنش زنجیره پلی مرز الکتروفورز شده در شکل یک تعیین توالی در شکل ۲ نشان داده شده است. فراوانی ژنوتیپ های پلی مورفیسم تک نوکلئوتیدی rs11568821 در گروه های مورد و شاهد در جدول یک آمده است.

جدول ۱: توزیع فراوانی ژنوتیپ ها و آلل ها در بیماران مبتلا به لوپوس اریتماتوس منتشر و افراد غیر مبتلا به لوپوس اریتماتوس منتشر مراجعه کننده به بیمارستان شهید صیاد شیرازی گرگان (۱۳۹۵)

p-value	گروه شاهد		گروه مورد		
	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	تعداد (درصد)	
۰/۰۴۴	۵۵ (۹۸/۲)	۶۷ (۸۸/۲)	۹ (۱۱/۸)	۲۷ (۳۸/۱)	GG
	۱ (۱/۸)	۹ (۱۱/۸)	۱ (۱/۸)	۱۳ (۱۸/۳)	AG
۰/۰۴۸	۱۱۱ (۹۹/۰۱)	۱۴۳ (۹۴/۱)	۱ (۰/۰۹)	۹ (۱۲/۶)	G
	۱ (۰/۰۹)	۹ (۱۲/۶)	۱ (۰/۰۹)	۱۳ (۱۸/۳)	A

ژنوتیپ AA در هیچ کدام از افراد مشاهده نشد. فراوانی ژنوتیپ AG در گروه مورد نسبت به گروه شاهد به طور معنی داری بالاتر بود و فراوانی ژنوتیپ GG در گروه شاهد نسبت به گروه مورد فراوانی بیشتری داشت (P=۰/۰۴۴) (جدول یک). در این پلی مورفیسم تک نوکلئوتیدی، فراوانی آلل A در گروه مورد به طور معنی داری بیشتر بود (P=۰/۰۴۸) (جدول یک).

آنالیز ارتباط آلل PD1.3A با علائم بالینی و یافته های آزمایشگاهی بیماران مبتلا به SLE انجام شد و هیچگونه ارتباط

در ناحیه اینترون ۴ ژن PDCD1 یک پلی مورفیسم تک نوکلئوتیدی در جایگاه G>A ۷۱۴۶ وجود دارد که مطالعات نشان داده اند حضور نوکلئوتید A در این جایگاه، منجر به اختلال در اتصال عوامل رونویسی مانند RUNX-1 شده و می تواند در تنظیم بیان ژن و استعداد ابتلا به SLE اثر گذار باشد (۱۳). علاوه بر این، ارتباط این تغییر ژنتیکی با تظاهرات بالینی SLE از جمله نفريت لوپوسی و سطح اتوآنتی بادی بیماران در جمعیت های مختلف بحث برانگیز بوده و در دو مطالعه کوهورت به طور جداگانه در سوئد، ارتباط آلل A در این جایگاه با نفريت لوپوسی نشان داده شده است (۱۴ و ۱۵). علاوه بر این، در برخی مطالعات نیز نقش محافظتی برای این آلل در مقابل اتوآنتی بادی ها قابل شده اند (۱۶). این مطالعه به منظور تعیین فراوانی پلی مورفیسم ژن PDCD1.3 در بیماران مبتلا به لوپوس اریتماتوس منتشر انجام شد.

روش بررسی

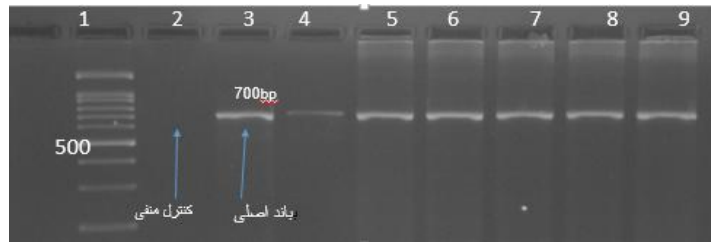
این مطالعه مورد - شاهدی روی ۷۶ بیمار مبتلا به SLE و ۵۶ فرد غیر مبتلا به SLE در محدوده سنی ۳۸/۱±۱۳/۴۹ سال از بین سه قومیت ترکمن، سیستانی و فارس مراجعه کننده به بیمارستان شهید صیاد شیرازی گرگان در بهار ۱۳۹۵ انجام شد. مطالعه مورد تایید کمیته اخلاق (IR.GOUMS.REC.1395.106) دانشگاه علوم پزشکی گلستان قرار گرفت. آزمودنی ها فرم رضایت نامه کتبی آگاهانه شرکت در مطالعه را تکمیل نمودند.

معیار ورود به مطالعه گروه مورد شامل تطابق با ۱۱ معیار SLE طبقه بندی American College of Rheumatology و معاینات بالینی پزشک متخصص بود. معیار ورود به مطالعه گروه شاهد عدم ابتلا به SLE بود. معیار عدم ورود به مطالعه در گروه شاهد وجود هر گونه بیماری خودایمنی در فرد و خانواده وی و در گروه مورد عدم تایید پزشک متخصص بود.

از شرکت کنندگان در مطالعه ۵ میلی لیتر خون کامل حاوی ماده ضد انعقاد EDTA گرفته شد. با استفاده از کیت Macherey-Nagel DNA (Duren, Germany) ژنومی افراد استخراج و برای بررسی صحت استخراج بر روی ژل آگاروز ۱/۵ درصد بارگذاری گردید. با استفاده از یک جفت پرایمر از مطالعات قبلی (۱۵) و واکنش زنجیره پلی مرز ناحیه ۷۱۴۶ ژن PD1 تکثیر گردید. توالی پرایمر مستقیم ACAATAGGAGCCAGGCGCA و توالی پرایمر معکوس GGGTCCTCCTTCTTTGAGG بود.

مخلوط واکنش زنجیره پلی مرز شامل موارد زیر بود.

بافر 1X با حجم ۲/۵ میکرولیتر، MgCl₂ با غلظت ۲ میلی مولار با حجم ۲ میکرولیتر، dNTP با غلظت ۰/۲ میلی مولار با حجم ۰/۵ میکرولیتر، پرایمر مستقیم و معکوس با غلظت ۱۰ پیکومول با حجم یک میکرولیتر، آنزیم Taq ۱/۵ واحد و نمونه DNA با غلظت حدود ۱۰۰ نانوگرم در حجم ۲ میکرولیتر که در نهایت با آب مقطر به

شکل ۱: ۷ نمونه مبتلا به لوپوس اریتماتوس در داخل چاهک شماره ۳ تا ۹، به همراه کنترل منفی و 100 bp ladder

جدول ۲: میانگین و انحراف معیار نتایج آزمایشگاهی بیماران با ژنوتیپ PDCD1.3

میانگین و انحراف معیار	Anti-neutrophil cytoplasmic antibody	Myeloperoxidase	Anti-dsDNA	complement hemolysis 50%		میانگین و انحراف معیار
				میانگین و انحراف معیار	میانگین و انحراف معیار	
۵۶	۳/۷۵	۰/۴۸	۶۰	۹۷/۵۹±۲۲/۲۵	۳/۷۵	ژنوتیپ
۵/۵۳	۴/۵	۱/۴	۹۹/۱	۲۶/۵۷±۱۴/۳۷	۴/۵	AG
۵۶	۴/۸±۰/۶۴	۱/۳	۵۸/۵	۵۷/۶۰±۸/۲۳	۲/۵	GG
۰/۷۶۷	۰/۳۴۲	۰/۲۴۸	۰/۳۱۰			p-value

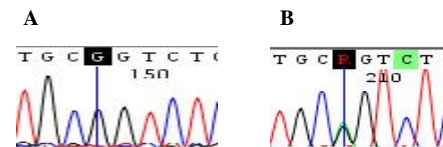
جدول ۳: ارتباط ژنوتیپ PDCD1.3 بیماران با مشخصات جمعیتی

جنسیت	قومیت	سن (سال)	rs 11068821
مرد	فارس و سیستانی	میانگین و انحراف معیار	بیماران مبتلا به لوپوس
۹ نفر	۸ نفر	۳۴/۸۹±۱۱/۸۶	ژنوتیپ AG
۵ نفر	۴۹ نفر	۳۸/۵۵±۱۳/۶۵	ژنوتیپ GG
۷۶ نفر	۷۶ نفر	-	جمع
۰/۵۲۳	۰/۴۳۶	۰/۶۶۴	p-value

PDCD1 مؤثر باشد (۱۸). با توجه به اهمیت نقش PDCD1 در تحمل به آنتی‌ژن‌های خودی، تغییر در بیان این ژن می‌تواند در ایجاد لنفوسیت‌های خودواکنشگر و آسیب‌های بافتی در بیماری SLE اثرگذار باشد (۲۰). ارتباط آلل PDCD1.3A با سایر بیماری‌های خوددایمی مانند اسپوندیلیت آنکیلوزان، اسکروز متعدد و عفونت‌های ویروسی مانند HCV و HIV مورد بررسی قرار گرفته است (۱۱-۲۳). ارتباط آلل A این پلی مورفیسم با استعداد ابتلا به SLE در سوئد، ایسلند، مکزیکو در نژاد سفید پوست قفقازی گزارش شده است (۱۳). با این حال، این ارتباط در جمعیت‌های دانمارک، فنلاند، اسپانیا و برزیل دیده نشده است (۱۴).

در مطالعه حاضر، ژنوتیپ AA این پلی مورفیسم در هیچ‌یک از گروه‌های مورد شاهد مشاهده نشد که با مطالعه Chua و همکاران در مالزی (۲۴) و محمودی و همکاران در ایران (۲۵) که هر دو در زمینه SLE بود؛ نتایج یکسانی داشت. در سایر مطالعات در ایران نیز فراوانی این ژنوتیپ کمتر از ۲ درصد گزارش شده است که نادر بودن این ژنوتیپ در جمعیت ایران را نشان می‌دهد (۱۲). فراوانی ژنوتیپ هتروزیگوت AG در بیماران مبتلا به SLE در مقایسه با افراد سالم به صورت معنی‌داری بیشتر بود (۱۱/۸ درصد در مقابل ۱/۸

معنی‌داری یافت نشد. در گروه بیماران ژنوتیپ AG به طور غیر معنی‌داری در جنس زن و بیشتر در قومیت فارس مشاهده شد (جدول‌های ۲ و ۳).

شکل ۲: ژنوتیپ AG (A)، ژنوتیپ GG (B) در بیماران مبتلا به لوپوس اریتماتوس

بحث

مطالعات متعددی برای یافتن ارتباط زمینه ژنتیکی ابتلا به SLE و علت این تنوع بر روی ژن‌های مختلف صورت گرفته است. یکی از این نواحی، بازوی بلند کروموزوم شماره ۲ است که پلی مورفیسم‌های ژن PDCD1 در این ناحیه، با بیماری‌های خوددایمی ارتباط دارد (۱۷). در این ناحیه یک پلی مورفیسم تک نوکلئوتیدی PDCD1.3A وجود دارد که برای اولین بار توسط Prokunina و همکاران شناسایی (۱۸) و ارتباط آن با بیماری SLE در سال ۲۰۰۷ گزارش شد (۱۹). این پلی مورفیسم می‌تواند بر جایگاه اتصال عوامل رونویسی از جمله RUNX1 و نیز بیان پروتئین

نفریت لوپوسی و آزمایشات این بیماران با PD1.3A نیافتیم. در مطالعه Canto و همکاران در برزیل سازگار با مطالعه حاضر ارتباطی بین آلل A با هیچ کدام از تست‌های آزمایشگاهی بیماران مبتلا به SLE دیده نشد (۱۹). بنابراین با وجود این که مطالعه Prokunina و همکاران اثر احتمالی این آلل را با بیان ژن PD1 نشان داد (۱۸)؛ اما اثر این تغییر نوکلئوتیدی در سیر بیماری SLE نامشخص است که با توجه به مطالعات اندک در این زمینه، نیاز به مطالعات با تعداد نمونه بیشتر و پیگیری مستمر سیر بیماری در بیماران حامل آلل A است. به نظر می‌رسد تفاوت نتایج در فراوانی PD1.3A در جمعیت‌های مختلف در بیماران نشان‌دهنده این باشد که علاوه بر این تغییر نوکلئوتیدی، اثرات محیطی و پلی مورفیسم‌های دیگری در استعداد ابتلا به SLE درگیر باشد که ما مطالعات کوهورت با تعداد نمونه بیشتر و آنالیزهای هاپلوتایپی را پیشنهاد می‌دهیم.

نتیجه‌گیری

نتایج این مطالعه نشان داد که پلی مورفیسم‌های تک نوکلئوتیدی در ناحیه یابنترون ۴ ژن PDCD1.3 و rs11568821 می‌تواند به عنوان یک عامل ژنتیکی در ابتلا به SLE نقش داشته باشد.

تشکر و قدردانی

این مقاله برگرفته از پایان‌نامه (شماره ۱۹۶) آقای یوسف خنجری برای اخذ درجه کارشناسی ارشد در رشته ویروس‌شناسی پزشکی از دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گلستان بود و با حمایت مالی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی گلستان به انجام رسید. بدین وسیله از خانم ناعمه جاوید، آقای مسعود بازوری و آقای پژمان هاشمی به خاطر همکاری در اجرای مطالعه صمیمانه سپاسگزاری می‌گردد.

References

- Hannahs Hahn BH. Systemic Lupus Erythematosus. In: Kasper DL, Fauci AS, Hauser SL, Longo DL, Jameson JL, Loscalzo J. Harrison's Principles of Internal Medicine. Chap 319. 19th ed. New York: McGraw-Hill Education/Medical. 2015; pp: 2124-34.
- Thorburn CM, Prokunina-Olsson L, Sterba KA, Lum RF, Seldin MF, Alarcon-Riquelme ME, et al. Association of PDCD1 genetic variation with risk and clinical manifestations of systemic lupus erythematosus in a multiethnic cohort. *Genes Immun.* 2007 Jun; 8(4): 279-87. doi:10.1038/sj.gene.6364383
- Akbarian M, Faezi ST, Gharibdoost F, Shahram F, Naji AH, Jamshidi AR, et al. [The epidemiology of systemic lupus erythematosus in Iran: a survey on 2143 cases]. *Tehran Univ Med J.* 2010; 68(5): 300-305. [Article in Persian]
- Liu JL, Zhang FY, Liang YH, Xiao FL, Zhang SQ, Cheng YL, et al. Association between the PD1.3A/G polymorphism of the PDCD1 gene and systemic lupus erythematosus in European populations: a meta-analysis. *J Eur Acad Dermatol Venereol.* 2009 Apr; 23(4): 425-32. doi:10.1111/j.1468-3083.2009.03087.x
- O'Neill S, Cervera R. Systemic lupus erythematosus. *Best Pract Res Clin Rheumatol.* 2010 Dec; 24(6): 841-55. doi:10.1016/j.berh.2010.10.006
- Alavi SM, Moola K. [Tuberculosis specificity characteristics

درصد). در مطالعه محمودی و همکاران با این که ژنوتیپ AG در افراد بیمار فراوانی بیشتری نسبت به افراد سالم داشت؛ اما ارتباط معنی‌داری وجود نداشت (۲۵). ژنوتیپ GG در مطالعه حاضر مشابه اکثر مطالعات در این زمینه، در افراد سالم فراوانی بیشتری داشت. به طور کلی در مطالعه حاضر فراوانی آلل A در افراد بیمار سازگار با مطالعات مکزیکی و برخی از جمعیت‌های اروپا معنی‌دار بود (۱۹). در ایران ارتباط این آلل با اختلالات خود ایمنی گزارش شده است؛ اما در ارتباط با لوپوس فقط مطالعه محمودی و همکاران (۲۵) و مطالعه حاضر انجام شده است. علاوه بر این مطالعات زیادی به دنبال یافتن ارتباط این آلل با تظاهرات بالینی و آزمایشگاهی در بیماران SLE انجام شده است (۲۴و۴).

در مطالعات انجام شده بر روی جمعیت‌های مختلف، تفاوت در شیوع و علائم بالینی با تنوع در قومیت‌ها ارتباط داشته است. برای مثال در بین سیاه پوستان آمریکایی در مقایسه با آمریکای لاتین، خطر ابتلا به نفریت لوپوسی نسبت به سندرم آنتی فسفولیپیدی خیلی بالاتر است (۲۶).

در مطالعه حاضر علاوه بر بررسی ارتباط فراوانی PD1.3A با بیماری، به آنالیز ارتباط آن با سن، جنس، قومیت و تست‌های آزمایشگاهی پرداخته شد. ژنوتیپ AG و آلل A در هر دو گروه سالم و بیمار منحصراً در جنس زن دیده شد؛ اما تفاوت معنی‌داری در این خصوص دیده نشد. با وجود این که ۸۹ درصد آلل A در قومیت فارس و ۱۱ درصد در قومیت ترکمن ۱۱ درصد دیده شد؛ اما ارتباط معنی‌داری یافت نشد. همچنین علی‌رغم این که سطح بعضی از اتوآنتی‌بادی‌ها در افراد حامل آلل A نسبت به آلل G در بیماران بالاتر بود؛ اما به طور کلی ما در این مطالعه هیچ ارتباطی بین

among febrile patients with systemic lupus erythematosus on steroid therapy]. *J Gorgan Univ Med Sci.* 2010; 12(3): 79-83. [Article in Persian]

- Giancchetti E, Delfino DV, Fierabracci A. Recent insights into the role of the PD-1/PD-L1 pathway in immunological tolerance and autoimmunity. *Autoimmun Rev.* 2013 Sep; 12(11): 1091-100. doi:10.1016/j.autrev.2013.05.003
- Keir ME, Butte MJ, Freeman GJ, Sharpe AH. PD-1 and its ligands in tolerance and immunity. *Annu Rev Immunol.* 2008; 26:677-704. doi:10.1146/annurev.immunol.26.021607.090331
- Lv F, Gao YF, Zhang ZH, Zhang TC, Pan FM, Cui MF, et al. Polymorphisms in programmed death-1 gene are not associated with chronic HBV infection in Chinese patients. *World J Hepatol.* 2011 Mar; 3(3):72-8. doi:10.4254/wjh.v3.i3.72
- Okazaki T, Honjo T. PD-1 and PD-L1 ligands: from discovery to clinical application. *Int Immunol.* 2007 Jul; 19(7): 813-24. doi:10.1093/intimm/dxm057
- Shadmehri AA, Nicknam MH, Shokrgozar MA, Mahmoudi M, Sarial Sh, Ahmadi Shadmehri A, et al. Assessment of PD-1 gene variation in patients with multiple sclerosis. *Tehran Univ Med J.* 2010; 68(2): 87-93.
- Soleimanifar N, Amirzargar AA, Mahmoudi M, Pourfathollah AA, Azizi E, Jamshidi AR, et al. Study of

- programmed cell death 1 (PDCD1) gene polymorphisms in Iranian patients with ankylosing spondylitis. *Inflammation*. 2011 Dec; 34(6):707-12. doi:10.1007/s10753-010-9282-4
13. Zheng L, Li D, Wang F, Wu H, Li X, Fu J, et al. Association between hepatitis B viral burden in chronic infection and a functional single nucleotide polymorphism of the PDCD1 gene. *J Clin Immunol*. 2010 Nov;30(6):855-60. doi:10.1007/s10875-010-9450-1
14. Prokunina L, Gunnarsson I, Sturfelt G, Truedsson L, Seligman VA, Olson JL, et al. The systemic lupus erythematosus-associated PDCD1 polymorphism PD1.3A in lupus nephritis. *Arthritis Rheum*. 2004 Jan;50(1):327-8. doi:10.1002/art.11442
15. Johansson M, Arlestig L, Möller B, Rantapää-Dahlqvist S. Association of a PDCD1 polymorphism with renal manifestations in systemic lupus erythematosus. *Arthritis Rheum*. 2005 Jun;52(6):1665-9. doi:10.1002/art.21058
16. Sanghera DK, Manzi S, Bontempo F, Nestlerode C, Kamboh MI. Role of an intronic polymorphism in the PDCD1 gene with the risk of sporadic systemic lupus erythematosus and the occurrence of antiphospholipid antibodies. *Hum Genet*. 2004 Oct;115(5):393-8. doi:10.1007/s00439-004-1172-0
17. Chen S, Li Y, Deng C, Li J, Wen X, Wu Z, et al. The associations between PD-1, CTLA-4 gene polymorphisms and susceptibility to ankylosing spondylitis: a meta-analysis and systemic review. *Rheumatol Int*. 2016 Jan;36(1):33-44. doi:10.1007/s00296-015-3327-9
18. Prokunina L, Castillejo-López C, Oberg F, Gunnarsson I, Berg L, Magnusson V, et al. A regulatory polymorphism in PDCD1 is associated with susceptibility to systemic lupus erythematosus in humans. *Nat Genet*. 2002 Dec;32(4):666-9. doi:10.1038/ng1020
19. Canto LM, Farias TD, Medeiros MD, Coêlho CC, Sereia AF, Back LK, et al. Association of PDCD1 polymorphism to Systemic Lupus Erythematosus and Rheumatoid Arthritis susceptibility. *Rev Bras Reumatol*. 2015 Jul; pii: S0482-5004(15)00071-6. [Article in English, Portuguese] doi:10.1016/j.rbr.2015.05.001
20. Chua KH, Lian LH, Sim XJ, Cheah TE, Lau TP. Association between PDCD1 Gene Polymorphisms and Risk of Systemic Lupus Erythematosus in Three Main Ethnic Groups of the Malaysian Population. *Int J Mol Sci*. 2015 May; 16(5): 9794-803. doi:10.3390/ijms16059794
21. Lee YH, Bae SC, Kim JH, Song GG. Meta-analysis of genetic polymorphisms in programmed cell death 1. Associations with rheumatoid arthritis, ankylosing spondylitis, and type 1 diabetes susceptibility. *Z Rheumatol*. 2015 Apr; 74(3):230-9. doi:10.1007/s00393-014-1415-y
22. Xiao W, Zhang Q, Deng XZ, Jiang LF, Zhu DY, Pei JP, et al. Genetic variations of IL-28B and PD-1 are in association with the susceptibility and outcomes of HCV infection in Southeast China. *Infect Genet Evol*. 2015 Jun;32:89-96. doi:10.1016/j.meegid.2015.02.022
23. Nasi M, Riva A, Borghi V, D'Amico R, Del Giovane C, Casoli C, et al. Novel genetic association of TNF- α -238 and PDCD1-7209 polymorphisms with long-term non-progressive HIV-1 infection. *Int J Infect Dis*. 2013 Oct; 17(10):e845-50. doi:10.1016/j.ijid.2013.01.003
24. Chua KH, Lian LH, Sim XJ, Cheah TE, Lau TP. Association between PDCD1 Gene Polymorphisms and Risk of Systemic Lupus Erythematosus in Three Main Ethnic Groups of the Malaysian Population. *Int J Mol Sci*. 2015 Apr; 16(5): 9794-803. doi:10.3390/ijms16059794
25. Mahmoudi M, Rezaeiemanesh A, Salmaninejad A, Harsini S, Poursani S, Bahrani T, et al. PDCD1 single nucleotide genes polymorphisms confer susceptibility to juvenile-onset systemic lupus erythematosus. *Autoimmunity*. 2015;48(7):488-93. doi:10.3109/08916934.2015.1058370
26. Molina JF, Molina J, Garcia C, Gharavi AE, Wilson WA, Espinoza LR. Ethnic differences in the clinical expression of systemic lupus erythematosus: a comparative study between African-Americans and Latin Americans. *Lupus*. 1997;6(1):63-7.

Original Paper

Frequency of PDCD1.3 gene polymorphisms in systemic lupus erythematosus patients

Yousef Khanjari (M.Sc)¹, Alijan Tabarraei (Ph.D)^{*2}
Morteza Oladnabi (Ph.D)³, Nafiseh Abdolahi (M.D)⁴

¹M.Sc in Virology, Faculty of Medicine, Golestan University of Medical Sciences, Gorgan, Iran. ²Associate Professor, Infectious Diseases Research Center, Golestan University of Medical Sciences, Gorgan, Iran. ³Assistant Professor, Gorgan Congenital Malformations Research Center, Department of Human Genetics, School of Advanced Technologies in Medicine, Golestan University of Medical Sciences, Gorgan, Iran. ⁴Assistant Professor, Rheumatology Research Center, Golestan University of Medical Sciences, Gorgan, Iran.

Abstract

Background and Objective: Single Nucleotide Polymorphisms in programmed cell death which expressed at high level in T cells, plays an important role in the development and cause autoimmune disorders. This study was done to evaluate the frequency of rs11568821 polymorphism in patients with systemic lupus erythematosus (SLE).

Methods: This case-control study was done on 76 patients with SLE and 56 healthy controls. After DNA extraction, frequency of polymorphisms PDCD1.3 by polymerase chain reaction and sequencing methods in subjects were determined.

Results: There was a significant difference between frequency of allele and genotype at rs11568821 Polymorphism in region of intron 4 of PDCD1.3 gene in case and control groups ($P < 0.05$). A allele and AG genotype was significantly higher in patients than healthy controls (9.5% vs 0.09%, $P < 0.05$). There was no significant association between clinical and laboratory findings with genotype frequencies.

Conclusion: rs11568821 single nucleotide polymorphism in intron 4 gene region PDCD1 can be used as a genetic factor to be involved the SLE susceptibility.

Keywords: Systemic lupus erythematosus, PDCD1.3, Sequencing methods, Single Nucleotide Polymorphisms, Polymerase chain reaction

---

* **Corresponding Author:** Tabarraei A (Ph.D), E-mail: tabarraei@goums.ac.ir

Received 4 Feb 2017

Revised 28 Aug 2017

Accepted 18 Sep 2017

Alijan Tabarraei (<https://orcid.org/0000-0002-8167-5469>)